

FŐNEVEK – NEMEK

Mi a főnév?

A főnév személyeket, tárgyakat, jelenségeket nevez meg.

- der Freund - a barát
- die Katze - a cica
- das Fahrrad - a kerékpár
- die Wolke - a felhő
- der Gedanke - a gondolat

A főnév szinte mindig egy névelővel együtt szerepel.

A főnevek tulajdonságai

A magyar nyelvtől eltérően a német főnevekhez tartozik egy névelő:

- **das** Fahrrad
- **die** Tasche
- **der** Freund
- **die** Eltern

Minden főnevet **nagy kezdőbetűvel** írunk.

Mi a nem?

A német nyelvben minden főnév kap egy „nem”-et. Ezek az élőlények esetében egybeesnek a biológiai nemmel, a tárgyaknál vagy fogalmaknál kizárólag nyelvtani nemről beszélünk. Három nem létezik: a szótárakban a következő rövidítésekkel találkozhatasz:

m = maskulin/hímnem, **f** = feminin/nőnem **n** = neutral/ semlegesnem

→ **Maskulin (der)**

→ **Feminin (die)**

→ **Neutral (das)**

Példák:

• der Mann	a férfi
• die Frau	a nő
• das Kind	a gyerek
• das Baby	a bébi
• die Tasche	a táska

- **der** Tisch az asztal
- **der** Löffel a kanál
- **die** Gabel a villa

A főnév neme

Sajnos nincs rá egy általános szabály, ami alapján meg tudjuk a nemeket különböztetni. Ez okozza az egyik legnagyobb nehézséget a német nyelv tanulása során.

A névelők ismeretére azonban szükségünk van, ezt a későbbiek során meg fogjuk tapasztalni.

Ezért érdemes már a kezdetekkor a főneveket a névelővel együtt rögzíteni. A német nyelvi ismeretek bővülésével ez a probléma a tanulók számára általában egyre jelentéktelenebb lesz, de a kezdetekkor bizony nem egyszerű.

DE: Vannak bizonyos jelek, amelyek segíthetnek a névelő tanulásánál, vagy megsaccolásánál. Ezek következhetnek a jelentésből, vagy a végződésből.

A következő táblázatokban ezeket rendszereztük. Javasolt mindig csak egy-egy jellemzőt vagy végződést megjegyezni, ami egy-egy nemre jellemző. Az egész táblázat bemagolása egyszerre általában kevés sikert hoz.

Maskulin /hímnemű főnevek:

Ismertetőjel	Példák
Férfi személyek	der Mann, der Student, der Vater, ...
Foglalkozások	der Architekt, der Arzt, der Mechaniker, ...
Égtájak	der Westen, der Osten, der Norden, ...
Napok, hónapok, évszakok	der Montag, der März, der Winter, ...
Majdnem mindegyik nem német folyó	der Nil, der Amazonas, der Ganges, ...
Majdnem minden hegység	der Kilimandscharo, der Mt. Everest, der Vesuv, ...
Csapadékok	der Regen, der Schnee, der Hagel, ...
A -ling végű főnevek	der Liebling, der Schmetterling, der Lehrling, ...

Az –ismus végű főnevek	der Kommunismus, der Kapitalismus, der Hinduismus, ...
Az –ich végű főnevek	der Teppich, der Kranich, der Deich, ...

Ezek a jellemzők segíthetnek neked, de a főnevet MINDIG a névelővel együtt tanuld meg!

Feminin/nőnemű főnevek:

Ismeretőjel	Példák
Nénemő személyek	die Frau, die Lehrerin, die Schwester, ...
Az „-in és -frau“-ra végződő foglalkozások	die Architektin, die Sekretärin, die Hotelfachfrau, ...
Majdnem minden német folyó	die Elbe, die Donau, die Isar, ...
Virágok, hajók és motorok nevei	die Orchidee, die Titanic, die Kawasaki, ...
A –heit végű főnevek	die Einheit, die Freiheit, die Gesundheit, ...
A –keit végű főnevek	die Geschwindigkeit, die Möglichkeit, die Einsamkeit, ...
A -schaft végű főnevek	die Wirtschaft, die Landschaft, die Freundschaft, ...
Az –ion végű főnevek	die Revolution, die Tradition, die Position, ...
Az –ung végű főnevek	die Endung, die Verbindung, die Beziehung, ...

Ezek a jellemzők segíthetnek neked, de a főnevet MINDIG a névelővel együtt tanuld meg!

Neutral/semlegesnemű főnevek:

Ismeretőjel	Példák
Színek és hotelek nevei	das Rot, das Hilton, das Blau, ...

Főnévként használt ige	das Rennen, das Laufen, das Rechnen, ...
A -chen végű főnevek	das Mädchen, das Brötchen, das Zeichen, ...
A -lein végű főnevek	das Fräulein, das Blümlein, das Männlein, ...
A -ment végű főnevek	das Instrument, das Experiment, das Apartment, ...
Az -ing végű főnevek	das Doping, das Timing, das Training, ...

Ezek a jellemzők segíthetnek neked, de a főnevet MINDIG a névelővel együtt tanuld meg!

A nem a többes számban

Végre egy jó hír!!!

Többes számban nem különböztetjük meg a nemeket! Mindegy, hogy a főnév egyes számban maskulin, feminin vagy neutral:

- **der** Mann **die** Männer
- **die** Tasche **die** Taschen
- **das** Baby **die** Babys

Honnan tudják a németek a szó nemét?

A német anyanyelvűek ezeket a „szabályokat” valószínű nem ismerik. Ők hangzás után tudják, hogy melyik szóhoz melyik névelő tartozik.

A névelő a beszéd során nagyon hangsúlytalan, ezért gyakran alig hallható.

Összegezve – A nemet meghatározhatja:

- ✓ a biológiai nem
- ✓ végződés
- ✓ jelentés, hangzás vagy más jellemző.

Összetett főnevek

Ha egy főnevet több főnévből képzünk, a szó nemét mindig az utolsó tag határozza meg.

Példák:

- das Auto – **der** Schlüssel = **der** Autoschlüssel a kocsikulcs
- die Wohnung – **die** Tür = **die** Wohnungstür a bejáratú ajtó

Az összetett szavaknál a két tag közé gyakran beékelődik egy „s” betű vagy egy „n/en” kötőhang. Erre nincs sajátos szabály, ami szerint eljárhatnánk.